Raad van de Europese Unie

Brussel, 9 november 2026
(OR. en)

15545/26

COHAFA 92
ALIM 13
FIN 1586
COJUR 60
DEVGEN 183
GENDER 168
CONUN 215
SUSTDEV 94
RELEX 1483

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement en de Raad "Waarden verdedigen, hervormingen stimuleren, impact maken: het humanitaire optreden van de EU in de context van een veranderende wereldorde" - Conclusies van de Raad (9 november 2026)

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over de gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement en de Raad "Waarden verdedigen, hervormingen stimuleren, impact maken: het humanitaire optreden van de EU in de context van een veranderende wereldorde", die zijn goedgekeurd tijdens de 4206e zitting van de Raad op 9 november 2026.

BIJLAGE

CONCLUSIES VAN DE RAAD
OVER DE GEZAMENLIJKE MEDEDELING AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD "WAARDEN VERDEDIGEN, HERVORMINGEN STIMULEREN, IMPACT MAKEN: HET HUMANITAIRE OPTREDEN VAN DE EU IN DE CONTEXT VAN EEN VERANDERENDE WERELDORDE"

1. De Raad is tevreden met de nieuwe gezamenlijke mededeling van de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over het humanitaire optreden van de EU in de context van een veranderende wereldorde[1], op basis van drie pijlers: 1) bescherming, 2) uitvoering, en 3) samenwerking. Ook neemt hij nota van de begeleidende werkdocumenten van de diensten van de Commissie[2]. De Raad spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit dat humanitaire crises de afgelopen jaren steeds talrijker, langduriger en complexer zijn geworden, waardoor honderden miljoenen mensen humanitaire hulp nodig hebben.

2. De Raad onderstreept het belang van de Europese consensus betreffende humanitaire hulp[3] en van Verordening (EG) nr. 1257/96 van de Raad van 20 juni 1996 betreffende humanitaire hulp[4]. In een tijd waarin het mondiale landschap voor humanitaire financiering onder zware druk blijft staan en humanitaire hulp steeds meer wordt gepolitiseerd, is de Raad ingenomen met de ambitie van de Europese Unie om een betrouwbare en voorspelbare donor te blijven. Als 's werelds grootste donor van humanitaire hulp blijven de EU en haar lidstaten vastbesloten om het internationaal humanitair recht (IHR) te verdedigen en op behoeften gebaseerde, mensgerichte humanitaire hulp te verlenen, geschraagd door de fundamentele beginselen van menselijkheid, neutraliteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid; en om levens te redden, mensen die door crises zijn getroffen te beschermen en de menselijke waardigheid te behouden in de zwaarste crises.

---

1 Doc. 9828/26.
2 Doc. 9828/26 ADD1, doc. 9828/26 ADD 2, doc. 9828/26 ADD 3.
3 PB C 25 van 30.1.2008, blz. 1.
4 PB L 163 van 2.7.1996, blz. 1.

3. De Raad benadrukt de centrale rol van lokale en nationale autoriteiten, samen met internationale en nationale niet-gouvernementele organisaties en lokale humanitaire actoren, bij het coördineren, verlenen en in stand houden van doeltreffende humanitaire hulp in hun eigen context door lokale kennis te benutten, samenwerking te bevorderen en ervoor te zorgen dat de hulp de getroffen gemeenschappen op efficiënte en billijke wijze bereikt.

4. Daarnaast wijst de Raad op de essentiële coördinerende en uitvoerende rol van de Verenigde Naties bij de respons op humanitaire crises[5] en benadrukt hij het overzicht van mondiale humanitaire hulp als een gemeenschappelijke referentie voor op behoeften gebaseerde humanitaire besluitvorming door de EU en haar lidstaten. De Raad onderstreept dat de humanitaire reset en de hervormingsprocessen in het kader van het VN80-initiatief en de Grand Bargain tijdig en op inclusieve wijze moeten worden uitgevoerd, als basis voor een doeltreffender, veerkrachtiger en verantwoordingsplichtiger humanitair systeem.

5. Wat de pijler “bescherming” betreft, is de Raad ingenomen met het voornemen om de humanitaire, politieke, economische, veiligheids- en diplomatieke instrumenten van de EU ten volle te benutten om humanitaire crises te helpen voorkomen, te beperken en erop te reageren, met behoud van een principiële aanpak. De Raad onderschrijft de sterke nadruk op een Team Europa-aanpak om gecoördineerde door de EU geleide humanitaire diplomatie ter ondersteuning van multilaterale humanitaire inspanningen te versterken. De Team Europa-aanpak moet voortbouwen op de respectieve sterke punten van de EU en haar lidstaten en moet worden uitgevoerd door de coördinatie met de speciale vertegenwoordigers van de EU, de speciale gezanten van de EU en de missiehoofden te versterken, en waar passend door contactpunten voor humanitaire diplomatie aan te wijzen.

---

5 Doc. 8966/21.

6. De Raad herinnert aan de verplichting om het IHR in alle omstandigheden te eerbiedigen en te waarborgen[6]. De Raad benadrukt dat het externe optreden van de EU in de eerste plaats gericht moet zijn op het bevorderen van de naleving van het IHR[7]. In dit verband herhaalt de Raad dat de humanitaire diplomatie van de EU een cruciale rol speelt bij de bescherming van de humanitaire ruimte, onder meer door volledige, veilige, snelle en ongehinderde humanitaire toegang te bevorderen en te pleiten voor de bescherming van alle burgers, met inbegrip van humanitair en medisch personeel. Voorts is de Raad ingenomen met het werk van het mondiale initiatief om de politieke inzet voor het IHR te vergroten[8].

7. De Raad spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over de alarmerende en systemische stijging en de toenemende normalisering van schendingen van het IHR en herinnert eraan dat bescherming centraal moet staan in het humanitaire optreden, overeenkomstig de conclusies van de Raad van 2024 over bescherming in humanitaire contexten[9]. De EU is verontrust over het willekeurig gebruik van explosieve wapens in dichtbevolkte gebieden, waaronder drones en autonome wapensystemen, en over de gevolgen daarvan voor burgers en civiele objecten. De Raad herhaalt dat alle partijen bij gewapende conflicten alle nodige voorzorgsmaatregelen moeten nemen om de bescherming van burgers en civiele objecten tijdens conflicten te waarborgen en de primaire plicht dragen te voorzien in de behoefte van de bevolking die onder hun controle staat. Bovendien moeten staten en partijen bij gewapende conflicten hun plicht vervullen om humanitaire hulp snelle, veilige en ongehinderde doorgang te bieden en die actief mogelijk te maken. De Raad erkent ook dat desinformatie en manipulatie van informatie een uitdaging vormen, doordat ze de eerbiediging van het IHR ondermijnen en de risico's voor humanitair en medisch personeel vergroten.

---

6 Doc. 14487/19, zoals vastgelegd in artikel 1 van de vier Verdragen van Genève.

7 Zoals vermeld in de EU-richtsnoeren inzake de bevordering van de naleving van het IHR 04_hr_guidelines_humanitarian_en_0.pdf.

8 https://www.icrc.org/en/global-initiative-international-humanitarian-law.

9 Doc. 9736/24.

8. De EU blijft zich krachtig inzetten om straffeloosheid voor de ernstigste internationale misdrijven te bestrijden en herinnert eraan dat, overeenkomstig de Verdragen van Genève, alle staten verplicht zijn een onderzoek in te stellen naar de verdachten van ernstige schendingen van het IHR en hen in voorkomend geval te vervolgen of uit te leveren. De Raad herhaalt zijn onwrikbare steun aan het Internationaal Strafhof (ICC) voor zijn cruciale rol in de strijd tegen straffeloosheid voor de ernstigste misdrijven die de hele internationale gemeenschap aangaan. De Raad moedigt internationale samenwerking bij het onderzoek naar en de vervolging van internationale misdrijven aan en benadrukt het belang van gerechtigheid voor alle slachtoffers.

9. De Raad blijft zich inzetten om de veiligheid en beveiliging van humanitair personeel te verbeteren en is ingenomen met de grotere inspanningen in de mededeling, waaronder de permanente instelling van het mechanisme voor de bescherming van hulpverleners (“Protect Aid Workers”). De Raad herinnert eraan dat de EU en haar lidstaten de Verklaring betreffende de bescherming van humanitair personeel[7] hebben gesteund.

10. De Raad benadrukt dat hij vastbesloten is om met humanitaire hulp van de EU beter tegemoet te komen aan de behoeften van mensen in de meest kwetsbare situaties en mensen die het grootste risico lopen op discriminatie, ook in meervoudige en intersectionele vormen. De Raad erkent dat kinderen, met inbegrip van kinderen die extra kwetsbaar zijn, onevenredig zwaar worden getroffen en tijdens crises bijzonder grote risico’s op het gebied van bescherming lopen. De Raad herinnert aan de EU-richtsnoeren over kinderen en gewapende conflicten[10] als het beleidskader van de EU voor de bescherming van door conflicten getroffen kinderen. De Raad neemt ook nota van de specifieke kwetsbaarheden van personen met een handicap en de belemmeringen die zij ondervinden om humanitaire hulp te krijgen, en benadrukt dat zij zinvol moeten kunnen deelnemen aan de volledige cyclus van humanitaire programma’s. De Raad herhaalt dat geestelijke gezondheidszorg en psychosociale ondersteuning in alle sectoren integraal deel moeten uitmaken van activiteiten op het gebied van paraatheid, respons en herstel.

---

10 EEAS-EU-Guidelines-CAAC.pdf.

11. De Raad is verontrust over de toename van het aantal geverifieerde gevallen van seksueel en gendergerelateerd geweld, met inbegrip van conflictgerelateerd seksueel geweld, waarbij vrouwen en meisjes onevenredig zwaar worden getroffen. De Raad herinnert eraan dat seksueel en gendergerelateerd geweld, met inbegrip van conflictgerelateerd seksueel geweld, volgens het internationaal recht oorlogsmisdaden of misdaden tegen de menselijkheid kunnen vormen. De Raad herhaalt dat hij steun zal verlenen aan de inspanningen om seksueel en gendergerelateerd geweld te voorkomen, te beperken en erop te reageren, onder meer via de oproep tot actie ter bescherming tegen gendergerelateerd geweld in noodsituaties[11].De Raad moedigt de Commissie en de EU-lidstaten aan actief te werken aan het bevorderen van gendergelijkheid, met inbegrip van steun aan vrouwenrechtenorganisaties. De Raad moedigt de Commissie en de lidstaten voorts aan te voorzien in de beschermingsbehoeften van alle vrouwen, mannen, meisjes en jongens door flexibele, adaptieve, conflict- en genderresponsieve benaderingen toe te passen conform het EU-actieplan inzake vrouwen, vrede en veiligheid[12] en de conclusies van de Raad over vrouwen, vrede en veiligheid[13], en neemt nota van het genderactieplan III van de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger[14].

12. De EU blijft zich inspannen voor het uitdragen, beschermen en uitoefenen van alle mensenrechten en voor het volledig en doeltreffend uitvoeren van het actieprogramma van Peking en het actieprogramma van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling en van de resultaten van de toetsingsconferenties ervan, en zet zich in voor het beschermen van de seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in dit verband. Derhalve bevestigt de EU haar toewijding aan het bevorderen, beschermen en garanderen van de uitoefening van het recht van alle individuen om volledige zeggenschap te hebben, en in vrijheid en verantwoordelijkheid te beslissen over zaken die hun seksualiteit en seksuele en reproductieve gezondheid aangaan, zonder discriminatie, dwang of geweld. Voorts benadrukt de EU de noodzaak van universele toegang tot hoogwaardige, betaalbare en volledige informatie over seksuele en reproductieve gezondheid, educatie – met inbegrip van uitgebreide seksuele voorlichting – en gezondheidszorg.

---

11 Call to Action - Protection from Gender-Based Violence in Emergencies | Join the Fight Against GBV in Crises.
12 Doc. 11031/19.
13 Doc. 14716/22 en doc. 15086/18.
14 Doc. 13343/20.

13. De Raad veroordeelt met klem het gebruik van uithongering als methode van oorlogsvoering en spreekt nogmaals zijn vaste voornemen uit om voedselonzekerheid en ondervoeding aan te pakken. De Raad benadrukt dat levensreddende voedselhulp moet worden verleend, samen met toegang tot schoon drinkwater, om waar mogelijk de werking van lokale voedselsystemen en -markten te ondersteunen en zo gemeenschappen te helpen veerkracht op te bouwen en beter bestand te zijn tegen toekomstige schokken.

14. De Raad herhaalt zijn vaste voornemen om eventuele onbedoelde negatieve gevolgen van beperkende maatregelen van de EU voor op principes gestoeld humanitair optreden zo veel mogelijk te beperken. Hij onderstreept dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat humanitaire uitzonderingen consequent worden opgenomen in de EU-regelingen voor beperkende maatregelen, en dat er een doeltreffend kader komt voor het toepassen van dergelijke uitzonderingen door humanitaire organisaties. De Raad zal zich blijven buigen over het opnemen van ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht als grond voor plaatsing op de lijst in het kader van autonome EU-sanctieregelingen.

15. De Raad is zich bewust van het belang van complementariteit tussen humanitaire actoren om de doeltreffendheid van de humanitaire respons te verbeteren. De Raad onderstreept de cruciale rol van internationale en nationale niet-gouvernementele organisaties en lokale humanitaire actoren als eerstelijnshulpverleners en humanitaire partners, met name in moeilijk bereikbare gebieden. In dit verband herinnert de Raad aan de toezeggingen in het kader van de Grand Bargain, met name die inzake lokalisatie en flexibele financiering. De Raad benadrukt dat lokale gemeenschappen en nationale ngo's tot de meest doeltreffende actoren behoren om respons- en herstelinspanningen te stimuleren en dat zij het voortouw moeten nemen bij besluiten en processen die hen aangaan. De Raad steunt de toezegging om de positie van lokale gemeenschappen en lokale actoren te versterken en benadrukt dat dit zich moet vertalen in kaders voor verantwoording aan de getroffen bevolking (AAP). De Raad onderschrijft de nieuwe routekaart van de Commissie voor lokalisatie, met inbegrip van het zo rechtstreeks mogelijk verstrekken van 25 % van de humanitaire financiering van de EU tegen 2027 aan lokale en nationale actoren, waaronder door vrouwen geleide en door vluchtelingen geleide organisaties en organisaties van personen met een handicap, en het ondersteunen van inspanningen voor meer lokale, gebiedsgebonden coördinatiestructuren, waaronder maatschappelijke organisaties en lokale overheden.

16. De Raad erkent de unieke rol van de Internationale Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging als een belangrijke pijler van het mondiale humanitaire systeem en moedigt verdere samenwerking tussen de EU, de beweging en andere humanitaire partners aan om een gecoördineerde, doeltreffende en lokaal geleide humanitaire respons te versterken.

17. Evenzo onderkent de Raad dat het belangrijk is om, indien mogelijk en met inachtneming van de humanitaire beginselen, samen te werken met de regeringen van de gastlanden, met inbegrip van landen die te maken hebben met langdurige ontheemding. De Raad onderstreept dat gelijkwaardige partnerschappen met passende steun de basis vormen voor de overgang van parallelle humanitaire systemen naar inclusieve en duurzame toegang tot nationale sociale diensten en mogelijkheden voor zelfredzaamheid en duurzame oplossingen. Dit zijn essentiële elementen om de toegang tot sociale, economische en wettelijke basisrechten te verbeteren en doeltreffende hulp te waarborgen.

18. Wat de pijler Uitvoering betreft, erkent de Raad humanitaire toeleveringsketens als strategische hulpmiddelen voor humanitair optreden, met name wanneer de lokale markten of de voorziening van contant geld niet langer functioneren. De Raad is ingenomen met de Groep voor humanitair leiderschap in de toeleveringsketen en andere daarmee verband houdende initiatieven ter bevordering van een toeleveringsketenmodel dat meer op samenwerking gebaseerd, lokaal geleid, genderresponsief en ecologisch duurzaam is[15]. In een beperkt financieringsklimaat benadrukt de Raad dat dubbel werk moet worden teruggeschroefd en dat de kosteneffectiviteit en samenwerking moeten worden gemaximaliseerd, van aanbesteding tot einddistributie. Daartoe moet vaker een beroep worden gedaan op gezamenlijke aanbestedingen, gebundelde logistieke middelen, gegevensuitwisseling en interoperabele systemen, waarbij meer gebruik moet worden gemaakt van bestaande humanitaire hubs en logistieke capaciteiten.

[15] Conform de beginselen van de verklaring van de donoren van humanitaire hulp inzake klimaat en milieu – Europese Civiele Bescherming en Humanitaire Hulp.

19. In een nieuw model moet prioriteit uitgaan naar lokale aanbestedingen, paraatheid en anticiperende maatregelen, om ervoor te zorgen dat actoren over vooraf opgeslagen voorraden, langetermijnovereenkomsten voor diensten en coördinatieprotocollen beschikken voordat een crisis uitbreekt. De Raad verzoekt de Commissie en de EU-lidstaten vorderingen te maken met de harmonisatie van donoren wat betreft nalevingsvereisten, alsook met de financiering van specifieke initiatieven voor de hervorming van de toeleveringsketen. De Raad moedigt de EU en haar lidstaten ook aan om waar mogelijk gezamenlijke operaties uit te voeren.

20. De Raad erkent voorts het belang van digitalisering, betrouwbare en uitgesplitste gegevensverzameling en -uitwisseling en interoperabele systemen in het hele humanitaire systeem om de doeltreffendheid, efficiëntie en verantwoordingsplicht van humanitair optreden te vergroten. De Raad onderstreept dat digitale oplossingen moeten worden ontwikkeld en uitgerold op een verantwoorde, inclusieve en mensgerichte manier, met inachtneming van gegevensbescherming en verantwoord gegevensbeheer.

21. De Raad is ingenomen met het voorstel om de transformatieve modaliteiten op te schalen, onder meer door het aandeel van meerjarige, beperkt geoormerkte en niet-geoormerkte financiering te verhogen en het subsidiebeheer verder te vereenvoudigen, en verzoekt de EU-lidstaten prioriteit te geven aan hoogwaardige financiering. De Raad is met name ingenomen met de voorstellen om de humanitaire financiering te verhogen met gebruikmaking van het volledige scala aan gepoolde fondsen, en erkent het belang van kernfinanciering, en steunt de bevordering van een Team Europa-aanpak. De Raad benadrukt dat het opschalen van de gebundelde middelen gepaard moet gaan met evenredige governance-, transparantie- en verantwoordingsmechanismen en meer inspanningen om risico's billijker te delen, zodat de financiering daadwerkelijk terechtkomt bij de daarvoor best geplaatste actoren, met inbegrip van degenen die actief zijn in moeilijk bereikbare gebieden. De Raad bevestigt opnieuw dat multifunctionele geldelijke bijstand in contanten een rist humanitaire resultaten kan verbeteren, waarbij de lokale economieën worden ondersteund en de veerkracht wordt versterkt, en kan bijdragen tot een doeltreffender, kostenefficiënter en meer mensgerichte humanitaire respons. Geldelijke bijstand moet, waar mogelijk en relevant, de voorkeursmethode zijn. De Raad moedigt de Commissie en de EU-lidstaten ertoe aan de voorschriften en procedures met betrekking tot donoren te harmoniseren, met name op het gebied van passende zorgvuldigheid, naleving, audit en rapportage, en de informatie-uitwisseling te versterken, teneinde dubbel werk te voorkomen.

22. Wat de pijler Samenwerking betreft, herinnert de Raad aan de conclusies van de Raad over het weerbaarder maken van partnerlanden via het externe optreden van de EU[16], en is hij, in overeenstemming met de conclusies van de Raad over een coherente aanpak van kwetsbaarheid, instrumenten voor het externe optreden van de EU en resultaten op het gebied van duurzame ontwikkeling[17], ingenomen met de onlangs uitgewerkte visie voor een geïntegreerde EU-aanpak van kwetsbaarheid. De Raad benadrukt het belang van geïntegreerde, contextspecifieke, op mensenrechten gebaseerde, conflictgevoelige en genderresponsieve benaderingen die kwetsbaarheid aanpakken, de veerkracht versterken en duurzame vrede en ontwikkeling ondersteunen. De geïntegreerde aanpak van kwetsbaarheid moet een versterkte, systematische samenwerking met het maatschappelijk middenveld omvatten, met inbegrip van door vrouwen geleide organisaties en vrouwenrechten-organisaties, jongeren, en organisaties van personen met een handicap, waarbij ook de dialoog met nationale, regionale en lokale autoriteiten zo veel mogelijk wordt onderhouden. De Raad herhaalt voorts dat het belangrijk is de socialebeschermingsstelsels te versterken en te zorgen voor billijke toegang tot basisdiensten als belangrijke factoren voor veerkracht, sociale cohesie en stabiliteit op lange termijn.

23. De Raad benadrukt dat de coördinatie binnen de Commissie en de samenwerking met relevante belanghebbenden, zoals de Europese Investeringsbank, de Wereldbank en andere internationale financiële instellingen, waar passend, prioriteit moeten krijgen en moeten worden versterkt. De Raad benadrukt dat Team Europa een waardevol platform is voor politieke coördinatie, gedeelde analyse, collectieve positionering en gezamenlijke uitvoering tussen EU-actoren, met name in fragiele contexten.

24. De Raad merkt op dat voor een doeltreffende uitvoering van de koppeling tussen humanitaire hulp, ontwikkelingssamenwerking en vredesopbouw multilaterale hervormingen nodig zijn, alsook een systeem van bevoegde VN-coördinatoren ter plaatse/VN-coördinatoren voor humanitaire hulp, en herhaalt dat de EU bereid is met partners samen te werken om de hervorming van de VN vooruit te helpen, met het oog op een doeltreffender, kostenefficiënter en responsiever VN-systeem dat in staat is doeltreffend resultaten te boeken voor elk van de drie pijlers van de koppeling tussen humanitaire hulp, ontwikkelingssamenwerking en vredesopbouw, door middel van samenhangende benaderingen die zijn afgestemd op de lokale context.

---

16 Doc. 11777/25.
17 Doc. 9285/26.

25. De Raad onderstreept dat het belangrijk is betrokken te blijven bij hogelijk en extreem fragiele contexten, met name in situaties waar sprake is van langdurige of onderbelichte crises en in politiek complexe contexten, met inbegrip van gebieden die worden gecontroleerd door niet-statelijke gewapende groeperingen, door flexibele, adaptieve en conflictgevoelige benaderingen te gebruiken op basis van het niet-schadenbeginsel.

26. Herinnerend aan de conclusies van de Raad over een coherente aanpak van kwetsbaarheid[18] en de conclusies van de Raad over de Global Gateway[19], wijst de Raad nogmaals op het potentieel in onstabiele omgevingen van de Global Gateway (de wereldwijde investeringsstrategie van de EU), die publieke en particuliere middelen kan mobiliseren om de wereldwijde investeringskloof in de digitale, de klimaat- en energie-, de vervoers-, de gezondheids-, de onderwijs- en de onderzoekssector te overbruggen. De Global Gateway moet een passende aanvulling vormen op de andere specifieke benaderingen en instrumenten voor kwetsbare omgevingen, door middel van een alomvattende 360-gradenaanpak, waarbij transformatieve infrastructuur wordt gecombineerd met hervormingen die een gunstig klimaat creëren, en waarin tot uitdrukking komt dat het belangrijk is om wederzijds voordelige partnerschappen te bevorderen die zowel bijdragen tot de duurzame ontwikkeling en veerkracht van partnerlanden (ook in fragiele contexten en in de minst ontwikkelde landen), als tot de strategische belangen van de Unie.

27. De Raad benadrukt nogmaals dat klimaatverandering en aantasting van het milieu in toenemende mate de oorzaak zijn van humanitaire nood, doordat ze leiden tot ontheemding, voedselonzekerheid, ondervoeding, waterschaarste, verzwakte infrastructuur en veerkracht, en de ineenstorting van bestaansmiddelen. De Raad bevestigt dat de EU vastbesloten is humanitair optreden te steunen dat doelgerichter, toekomstgerichter, risicogebaseerder en klimaatslimmer is, en roept op tot de uitvoering van de verklaring van donoren van humanitaire hulp over klimaat en milieu. Hij onderstreept het belang van benaderingen die kwetsbare gemeenschappen ondersteunen bij het nemen van anticiperende maatregelen om zich aan te passen met het oog op klimaat- en milieuschokken op korte tot middellange termijn, en van gerichte initiatieven die de basis leggen voor veerkracht op langere termijn.

---

18 Doc. 9285/26.
19 Doc. 10349/26.

28. Herinnerend aan de conclusies van de Raad over rampenrisicovermindering bij het externe optreden van de EU[20], en het slotdocument van de politieke werkgroep van de Grand Bargain voor opschaling van anticiperende maatregelen, verwelkomt de Raad de verschuiving van een reactieve crisisrespons naar vroegtijdige, anticiperende maatregelen die proactiever en meer risicogebaseerd zijn, en roept hij op tot een vastberaden inzet voor opgeschaalde, specifieke, duurzame EU-steun, onder meer voor kaders voor anticiperende maatregelen. De Raad erkent het potentieel van innovatieve risicofinanciering als een van die methoden, en onderstreept de noodzaak van gecoördineerde lokale en regionale kaders voor rampenrisicobeheer en een sterkere betrokkenheid van overheden, door middel van samenwerking op het gebied van humanitaire hulp en civiele bescherming. De Raad moedigt de Commissie en de EU-lidstaten aan de harmonisatie van financieringsaanpakken en kaders voor anticiperende maatregelen te bevorderen, voortbouwend op bestaande coördinatiemechanismen.

29. De Raad herhaalt dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat de officiële ontwikkelingshulp (ODA) van de EU op passende en transparante wijze wordt toegeleid naar fragiele en door conflicten getroffen contexten, en te waarborgen dat er vooruitgang wordt geboekt met de collectieve ODA-doelstelling van de EU voor de minst ontwikkelde landen. De Raad herinnert tevens aan de conclusies van de Raad over de financieringskloof voor humanitaire hulp[21] en de toezegging om uiterlijk in 2030 ten minste 0,7 % van het collectieve bni aan ODA te besteden, en ervoor te zorgen dat een passend deel, bijvoorbeeld 10 % van de ODA, aan humanitair optreden wordt besteed, op basis van de bestaande humanitaire behoeften.

30. De Raad erkent dat het belangrijk is samen te werken met een reeks actoren in humanitaire contexten om de humanitaire noden breder aan te pakken, verschillende benaderingen te benutten en de financieringskloof voor humanitaire hulp te overbruggen. In dit verband is de Raad zeer ingenomen met de ambitie om extra middelen vrij te maken ter aanvulling van de officiële ontwikkelingshulp van de EU en haar lidstaten en om nauwere partnerschappen aan te gaan met de particuliere sector, filantropische organisaties en financiële instellingen, op een verantwoordelijke, controleerbare en transparante manier en in overeenstemming met de humanitaire beginselen.

---

20 Doc. 14463/22.
21 Doc. 9598/23.

31. De Raad verzoekt de Commissie en de hoge vertegenwoordiger:

– uiterlijk in november 2026 een concreet stappenplan voor de uitvoering van de gezamenlijke mededeling aan de Raad voor te leggen, met inbegrip van de belangrijkste initiatieven, toezeggingen en inspanningen om de coördinatie van Team Europa te bevorderen; en jaarlijks verslag uit te brengen over de uitvoering van de gezamenlijke mededeling; dit verslag moet onder meer de nadruk leggen op het ontwikkelen van een strategische en coherente aanpak van humanitaire diplomatie; op het rapporteren over de voortgang bij het realiseren van de doelstelling om ten minste twee derde van de humanitaire financiering via transformatieve modaliteiten te kanaliseren en over de voortgang bij het verwezenlijken van de aanbevelingen van de Groep voor humanitair leiderschap inzake de toeleveringsketen; en op het bevorderen van lopende hervormingen, opdat de humanitaire toeleveringsketen doeltreffend kan voorzien in humanitaire behoeften;

– regelmatig verslag uit te brengen aan de Raad over de communicatieaanpak, met het oog op een systematische integratie van prioriteiten op het gebied van humanitaire diplomatie, waaronder de naleving van het IHR en de verantwoordingsplicht, de bescherming van alle burgers met inbegrip van humanitair en medisch personeel, en de toegang tot humanitaire hulp, in de bilaterale, politieke, veiligheids- en economische dialoog van de EU met derde landen;

– de coördinatie te versterken, voor alle onderdelen van de gezamenlijke mededeling, tussen EU-instellingen en institutionele actoren, de EU-lidstaten en andere relevante humanitaire partners, onder meer via kwetsbaarheidskaders in uiterst fragiele contexten; de inspanningen van Team Europa op alle verschillende vlakken te bevorderen, met inbegrip van beleidscoördinatie, gezamenlijke berichtgeving en doeltreffende planning en operationele afstemming;

– de geïntegreerde aanpak van kwetsbaarheid van de EU operationeel te maken, onder meer middels benaderingen gebaseerd op een versterkte koppeling tussen humanitaire hulp, ontwikkelingssamenwerking en vredesopbouw, en in voorkomend geval aan de Raad verslag uit te brengen over de geboekte vooruitgang;

– de koppeling tussen humanitaire hulp, ontwikkelingssamenwerking en vredesopbouw ten volle te benutten, ook in contexten in transitie en contexten die niet vallen onder humanitaire responsplannen met de hoogste prioriteit, om zo de onderliggende oorzaken van kwetsbaarheid en langdurige en multidimensionale crises aan te pakken en vredesopbouw- en vredesbemiddelingsprocessen te bevorderen, en tegelijkertijd de principiële humanitaire respons te waarborgen;

– gebruik te maken van alle instrumenten waarover zij beschikken, waaronder ontwikkelingssamenwerking, diplomatieke betrokkenheid, vredesopbouw, bemiddeling, betrokkenheid van de veiligheidssector en GVDB-missies en -operaties, in nauwe samenwerking met de EU-lidstaten, om de onderliggende oorzaken van kwetsbaarheid aan te pakken en de steun voor vredesopbouw, bemiddeling en conflictpreventie te versterken.

32. De Raad verzoekt de Commissie:

– regelmatig verslag uit te brengen aan de Raad over de financieringskloof op humanitair gebied, financieringstekorten bij de meest ondergefinancierde en ernstige crises, en beperkingen op het gebied van toegang;

– Team Europa te blijven positioneren als een sterkere pleitbezorger van het humanitair systeem via de “Humanitarian Reset”, als onderdeel van de bredere VN80-hervormingsagenda, in samenwerking met relevante VN-agentschappen en ngo-partners, waarbij de nadruk ligt op meer doeltreffendheid, lokalisatie, gedeelde oplossingen, voorspelbare en flexibele financiering, eenvoudigere coördinatieregelingen en een betere verantwoording aan de getroffen bevolkingsgroepen;

– de structurele belemmeringen voor rechtstreekse EU-financiering van lokale actoren te verminderen, onder meer op het gebied van passende zorgvuldigheid, subsidiabiliteit, nalevingskosten, de kwaliteit van risicodelend partnerschap en de deelname aan de beleidsdialoog, en ambitieuzere doelstellingen en bredere lokalisatie-inspanningen te integreren in toekomstige evaluaties; te overwegen de zo rechtstreeks mogelijke financiering van lokale en nationale actoren verder op te schalen, voorbij de benchmark van 2027, en maatregelen na die datum bekend te maken;

– opties in kaart te brengen om de meer flexibele en voorspelbare humanitaire financiering te verhogen, onder meer via gepoolde fondsen, en nieuwe partnerschappen aan te gaan met de particuliere sector, filantropische stichtingen en financiële instellingen, om de activiteiten van die partners in humanitaire contexten beter te benutten;

– voorstellen uit te werken voor concrete Team Europa-initiatieven om het collectieve humanitaire optreden van de EU en haar lidstaten te versterken.